

41ο

Διεθνές Συνέδριο
Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

Ελληνική γλώσσα

Κεντρικοί θεματικοί άξονες:

- Ιστορική εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας – Η Ινδοευρωπαϊκή θεωρία
- * Διδακτική και Διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής, ως δεύτερης, ως ξένης γλώσσας
- * Μέθοδοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως πρότυπης, ως δεύτερης, ως ξένης
 - * Εκπαιδευτικό υλικό της ελληνικής ως μητρικής, ως δεύτερης, ως ξένης
- * Αρχαία Ελληνική Γλώσσα - Διδακτική – Διδασκαλία – Εκπαιδευτικό υλικό
- * Διάλεκτοι και γλωσσικά ιδιώματα * Αξιολόγηση μαθητών – διδασκόντων – εκπαιδευτικού υλικού
- * Διδακτική – Διδασκαλία – Μέθοδοι – Αναλυτικά προγράμματα – Εκπαιδευτικό υλικό ξένων γλωσσών
 - * Ελληνική Γλώσσα και Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας
 - * Γλώσσα, τεχνητή νοημοσύνη και ρομποτική
- * Τεχνικές διδασκαλίας γλωσσών – Κειμενοκεντρισμός – Γραμματισμός – Πολυγραμματισμοί
 - * Γλώσσα και μαθησιακές δυσκολίες

Πάτρα, 24- 25 Μαΐου 2024



Διοργάνωση:

Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

41ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Ελληνική γλώσσα

Πάτρα, 24-25 Μαΐου 2024

Επιστημονική σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πρακτικά Συνεδρίων 56

Πάτρα, 2024

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.



Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: 2610993855
<http://www.ipode.gr>
E-mail: ipode@ipode.gr

Τίτλος: Ελληνική Γλώσσα

**Επιστημονική
σειρά:** Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση
Πρακτικά συνεδρίων 56

**Ηλεκτρονική
στοιχειοθεσία:** Θεοδωρίδου Μαριέττα-Χρυσοβαλάντου, Ρασπίτσου Αικατερίνη

ISBN: 978-618-85920-8-7

ISSN: 2732-7094

σ.σ. 260. σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους.

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Αντιπρόεδρος:

Πανατζής Σπύρος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μέλη:

Baros Wassilios, Professur für Bildungsforschung, Paris Lodron Universität Salzburg

Μαλαφάντης Κωνσταντίνος, Καθηγητής ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Παιδαγωγικής Εταιρίας Ελλάδας

Ρεράκης Ηρακλής, Καθηγητής Παιδαγωγικής – Χριστιανικής Παιδαγωγικής, Α.Π.Θ.

Σκούρτου Ελένη, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καλεράντε Ευαγγελία, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Λαλούμη-Βιδάλη Ευαγγελία, Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Δαμανάκης Μιχάλης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης

Μήτσης Ναπολέον, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Φουρπής Εμμανουήλ, Ομότιμος Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών

Μάγος Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΝ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Αθανάσιος Μιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ

Κλαδάκη Μαρία, Αναπλήρωτρια Καθηγήτρια ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Καμαρούδης Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Γαργαλιάνος Σταμάτης, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Μάκας Θωμάς, τ. Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΝ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Παπαδάκη Πολυξένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών

Φραγκούλης Ιωσήφ, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών

Καινούργιου Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Στεργίου Αίδα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Δροσινού-Κορέα Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Βλαχάδη Μαρία, Λέκτορας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Μαστρογιάννης Αλέξης, Δρ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, ΠΕΚΕΣ Δυτικής Ελλάδος

Ζωγόπουλος Ευστάθιος, Δρ. Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης 4ης Περιφέρειας Αθήνας

Ηλιοπούλου Κωνσταντίνα, Δρ. ΑΠΘ, ΕΔΙΠ Διδακτικής της Γλώσσας στη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ

Κυπριανού Δέσπω, Δρ. Πανεπιστημίου Πατρών, Εκπαιδευτικός, Αποσπασμένη στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Κουνέλη Βασιλική, Δρ. Παιδαγωγικής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Φιλολόγος

Μάνου Αγγελική, Δρ. Πανεπιστημίου Αιγαίου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Παπάζογλου Μαγδαληνή, BSc, PhD στο Παιδαγωγικό Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Οργανωτική Επιτροπή

Γεωργογιάννης Παντελής, *τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*
Ρασπίτσου Αικατερίνη, Πτυχιούχος τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Πατρών
Θεοδωρίδου Μαριέττα-Χρυσοβαλάντου, Υποψήφια Διδάκτωρ Γλωσσολογίας Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστήμιο Πατρών
Ελευθεριάδη Αρτεμης, Νηπιαγωγός
Σπηλιωτοπούλου Νάντα, Φιλόλογος
Λουκοπούλου Αγγελική, Φιλόλογος, Msc
Σκούρα Ειρήνη, Φιλόλογος, Msc, Υποψήφια Διδάκτορας
Καρβέλη Ευγενία, Φιλόλογος, Msc
Μανωλάκος Προκόπης, Δρ. Ιστορίας Πανεπιστημίου Πατρών
Βλαχάδη Μαρία, Λέκτορας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Κουνέλη Βασιλική, Δρ. Παιδαγωγικής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Φιλόλογος
Κορέση Νικολέττα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Κάτοχος ΜΔΕ στη Γλωσσολογία και Διδακτική της Γλώσσας ΕΚΠΑ

Από τις ανακοινώσεις που θα παρουσιαστούν στο συνέδριο, όσες κριθούν δημοσιεύσιμες θα συμπεριληφθούν στα πρακτικά, τα οποία εκδίδονται στην επιστημονική σειρά “Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση”

Θεματική 41^ο Διεθνούς Συνεδρίου και διαδικασία έκδοσης πρακτικών

Το Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης διοργανώνει το 41ο Διεθνές Διαδικτυακό Συνέδριο Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών με θέμα «Ελληνική Γλώσσα».

Σκοπός του συνεδρίου

Σκοπός του 41ου Διεθνούς Συνεδρίου, είναι η παρουσίαση και ανάλυση όλων των μορφών και λειτουργιών της ελληνικής γλώσσας από την εμφάνισή της μέχρι σήμερα καθώς και των σημαντικότερων σταδίων εξέλιξής της.

Οι βασικοί άξονες του συνεδρίου είναι:

Ιστορική εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας – Η Ινδοευρωπαϊκή θεωρία
Διδακτική και Διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής, ως δεύτερης, ως ξένης γλώσσας
Μέθοδοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως πρότυπης, ως δεύτερης, ως ξένης
Εκπαιδευτικό υλικό της ελληνικής ως μητρικής, ως δεύτερης, ως ξένης
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
Διδακτική – Διδασκαλία – Εκπαιδευτικό υλικό
Διάλεκτοι και γλωσσικά ιδιώματα
Αξιολόγηση μαθητών – διδασκόντων – εκπαιδευτικού υλικού
Διδακτική – Διδασκαλία – Μέθοδοι – Αναλυτικά προγράμματα – Εκπαιδευτικό υλικό ξένων γλωσσών
Ελληνική Γλώσσα και Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας
Γλώσσα, τεχνητή νοημοσύνη και ρομποτική
Τεχνικές διδασκαλίας γλωσσών – Κειμενοκεντρισμός – Γραμματισμός – Πολυγραμματισμοί
Γλώσσα και μαθησιακές δυσκολίες
Εκτός από τις βασικές μορφές και λειτουργίες της γλώσσας, το συνέδριο έχει ως σκοπό να ασχοληθεί και με την αναψηλάφηση χρονιζόντων ερωτημάτων, ιδεών και θεωριών που διαμορφώθηκαν ανά τους αιώνες και τις χιλιετίες αναφορικά με την εμφάνιση ύπαρξης και εξέλιξης της ελληνικής ως ομιλούμενης και ως γραπτής γλώσσας. Ειδικότερα:
Η απαρχή ομιλίας της ελληνικής γλώσσας – τεκμήρια και αποδείξεις.
Η αξιοπιστία των στοιχείων της ινδοευρωπαϊκής θεωρίας.
Τα όρια της μυθολογίας και της ιστορικής πραγματικότητας για την ελληνική γλώσσα.
Η ινδοευρωπαϊκή θεωρία και ο παράγοντας της διαχρονίας των γλωσσών στη διατύπωσή της.
Οι ζωντανές και οι νεκρές γλώσσες
Γλώσσες του συνεδρίου
Γλώσσες του Συνεδρίου είναι η Ελληνική και η Αγγλική.

Παρατηρήσεις ως προς την έκδοση των πρακτικών

Στο συνέδριο αυτό επιλέξαμε και ζητήσαμε από τους εισηγητές και τις εισηγήτριες τα ολοκληρωμένα κείμενα των εισηγήσεών τους για να δοθούν άμεσα για κρίση προκειμένου να εκδοθούν και τα πρακτικά άμεσα.

Οι ανακοινώσεις που γίνονται δεκτές για παρουσίαση δεν σημαίνει απαραίτητα ότι γίνονται δεκτές και για δημοσίευση στα πρακτικά.

Στα πρακτικά συμπεριλαμβάνονται μόνο οι εργασίες που έχουν κριθεί δημοσιεύσιμες από τους κριτές και έχουν πραγματοποιηθεί οι απαραίτητες διορθώσεις που προτείνουν για ένα άρτιο επιστημονικό αποτέλεσμα.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	11
Ελληνική γλώσσα ως ξένη	
Διερευνώντας το μη κυριολεκτικό λεξιλόγιο στον γραπτό λόγο διδασκομένων την ελληνική επιπέδου B2. Η περίπτωση του μεταφορικού τρόπου έκφρασης <i>Ματσούκη Ελένη</i>	17
Ελληνική γλώσσα και δημοτικισμός	
Απαρχές και εξέλιξη του Εκπαιδευτικού δημοτικισμού στην Ελλάδα των αρχών του 20ου αιώνα <i>Χαντζή Στέλλα</i>	33
Οι απόψεις των εκφραστών του εκπαιδευτικού δημοτικισμού και οι θέσεις των ξένων ειδικών για το γλωσσικό ζήτημα στις αρχές του 20ού αιώνα <i>Χαντζή Στέλλα</i>	41
Η αρχαία εκδοχή της ελληνικής γλώσσας	
Η ηλικία της προφορικής ελληνικής γλώσσας και η ελληνική θρησκεία <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i> <i>Κωσταβασίλης Κωνσταντίνος</i>	51

Η φήμιση και ο ακρωτηριασμός της αρχαίας ελληνικής <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i> <i>Δημήτριος Ε. Δημητρόπουλος</i>	57
Η διδασκαλία της ανάγνωσης και της γραφής της διαχρονικής ελληνικής γλώσσας <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i>	63
Μορφή και μεθοδολογία διδασκαλίας της αρχαίας εκδοχής της ελληνικής γλώσσας <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i> <i>Ελευθεριάδη Άρτεμις</i>	73
Ελληνική γλώσσα και Γλωσσολογία	
Αχαρτογράφητες εγκλίσεις και τροπικότητες της Νέας Ελληνικής <i>Κοντονάσιος Παναγιώτης</i>	83
Ελληνική γλώσσα και εκπαίδευση	
Η ορθογραφική ικανότητα των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: πηγή των προβλημάτων και «θεραπευτικές» προοπτικές <i>Αθανάσιος Μιχάλης</i>	97
Η αξιοποίηση της θεατροπαιδαγωγικής μεθόδου στη τεχνολογικά διαμεσολαβημένη διδασκαλία της γλώσσας <i>Κλαδάκη Μαρία</i>	115
Η ενσωμάτωση των τοπικών γλωσσών στη διδακτική πράξη με βάση το θεωρητικό πλαίσιο των «Πολυγραμματισμών», Το παράδειγμα της «Βαβυλωνίας». <i>Καλαμπαλίκη Μυρσίνη</i>	129
Δεσμός, Συναισθήματα και Μάθηση: μια νέα οπτική στην εκπαιδευτική διαδικασία <i>Ρέντζιος Χρήστος</i> <i>Τσόδουλος Κυριάκος</i>	145

Στρατιωτική εκπαίδευση, Ελληνική γλώσσα και Τεχνητή Νοημοσύνη. Παιδαγωγικές και ηθικές διαστάσεις	155
<i>Κυριακίδης Μάριος</i>	
Προβλήματα και αδυναμίες στη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο.- Προτάσεις για τη βελτίωσή της.	167
<i>Δημητρόπουλος Δημήτριος</i>	
Η φιλόλογος Κατίνα Παπά και η σχολική ζωή «Σ' ένα Γυμνάσιο Θηλέων» στα μετεμφυλιακά χρόνια»	175
<i>Μπαζάνη Ευγενία</i>	
 Γλώσσα και μαθησιακές δυσκολίες	
Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων στα άτομα με ΜΔ	185
<i>Κυριακίδου Παρθένα</i>	
Συμβουλευτική γονέων παιδιών με ΕΕΑ	195
<i>Κυριακίδου Παρθένα</i>	
 Διαπολιτισμική και γλώσσα	
Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στη δημοτική εκπαίδευση: Η διαπολιτισμική ετοιμότητα των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας	205
<i>Θεοδωρίδου Αιμιλία-Ευφροσύνη</i>	
Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στη δημοτική εκπαίδευση: Απόψεις εκπαιδευτικών για την καταλληλότητα των εγχειριδίων Αγγλικής Γλώσσας	220
<i>Θεοδωρίδου Αιμιλία-Ευφροσύνη</i>	
 Ελληνική Γλώσσα και Ιστορία	
Η Κοινή ως όχημα διάδοσης της θρησκευτικής πίστης: η περίπτωση των ευαγγελικών κειμένων	237
<i>Γρέντζιου Μαγδαληνή</i>	
<i>Δεληγιάννη Βασιλική</i>	
<i>Φωτοπούλου Αρετή</i>	

Πολιτική και γλώσσα

Πληθυντικός αριθμός ή τύπος ευγένειας; Η «συγκεντρωτική» αντίληψη του λόγου στο εκπαιδευτικό υλικό για τη διαμόρφωση αντίστοιχης ιδεολογίας.

Γεωργογιάννης Παντελής

Ευαγγελία Μαρκέλλα Μαυρέλη

253